

VÝKLADOVÉ SDĚLENÍ č. 2010-01

Tímto výkladem není dotčeno žádné rozhodnutí Soudního dvora v této věci, který má výlučnou pravomoc vydávat právně závazná pravidla o platnosti a výkladu aktů přijatých institucemi Evropské unie

- ODVĚTVÍ:** Politika jakosti zemědělských produktů
- MECHANISMUS / OPATŘENÍ:** Ochrana zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin
- Věc:** Používání názvu zapsaného podle nařízení (ES) č. 510/2006 v překladu
- DOTČENÁ USTANOVENÍ:** Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin;
Nařízení Komise (ES) č. 1898/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 510/2006;
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES o sblížení právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy;
Nařízení (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství (kodifikované znění);
Směrnice 2008/95/ES, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách.

ZNĚNÍ VÝKLADU:

I. ROZDÍL MEZI NÁZVY ZAPSANÝMI V REJSTŘÍKU A NÁZVY V PŘEKLADU

1. Systém zápisu chráněných označení původu (dále jenom „CHOP“) a chráněných zeměpisných označení (dále jenom „CHZO“) stanovený v nařízení (ES) č. 510/2006¹ umožňuje právní rozdíl mezi názvy zapsanými v rejstříku a překlady (a jinými formami) těchto názvů.
2. Čl. 3 odst. 1 druhý pododstavec nařízení ES č. 1898/2006² stanoví, že „*název zemědělského produktu nebo potravin může být do rejstříku zapsán pouze v jazycích, které jsou nebo byly historicky používány k označení daného produktu ve vymezené zeměpisné oblasti*“. Toto ustanovení umožňuje zápis více než jedné jazykové verze v rejstříku, pokud se v dané zeměpisné oblasti používá nebo používal více než jeden

¹ Úř. věst. L 93, 31.3.2006, s. 12.

² Úř. věst. L 369, 23.12.2006, s. 1.

jazyk. A stejně tak ustanovení vylučuje zápis některých jazykových verzí (těch, které nebyly v minulosti používány v oblasti). Nehledě na to u mnohých názvů zapsaných v rejstříku existují přeložené formy celého názvu nebo jeho části, které se používají v obchodování s produktem, ale nejsou zapsány v rejstříku. Týká se to zejména případů, kdy se část názvu vztahuje na druh produktu, nebo když samotné zeměpisné místo má v překladu různé formy. Některé názvy zapsané jako CHOP a CHZO však existují pouze v jediné formě, ať se používají v jakémkoli jazykovém kontextu.

3. Hlavní práva používání vyplývající ze zápisu jsou obsažena v člancích 8 a 13 nařízení (ES) č. 510/2006:
 - 3.1. Podle článku 8 nařízení (ES) č. 510/2006 „*název zapsaný do rejstříku podle tohoto nařízení může použít každý hospodářský subjekt, který uvádí na trh zemědělské produkty nebo potraviny, jež jsou v souladu s odpovídající specifikací*“. Toto ustanovení poskytuje pozitivní právo používání názvu hospodářským subjektům, kteří jsou způsobilí, ale vztahuje se pouze na názvy zapsané v rejstříku.
 - 3.2. Ochrana, která je podle čl. 13 odst. 1 nařízení (ES) č. 510/2006 poskytovaná zapsaným názvům, také rozlišuje mezi názvy zapsanými v rejstříku a uvedenými v písm. a) a názvy v překladu, kterým se poskytuje další ochrana podle písm. b). Ustanovení článku 13 nařízení (ES) č. 510/2006 uváděná někdy jako „negativní ochrana“ stanoví okolnosti, za nichž není možné název použít: podle odstavce 1 „*zapsané názvy jsou chráněné proti*“ použití, které je v něm popsáno. Článek 13 neposkytuje pozitivní právo používání.
4. Nařízení (ES) č. 510/2006 tedy samo o sobě neposkytuje hospodářským subjektům obchodujícím s autentickým produktem zahrnutým do zápisu CHOP nebo CHZO pozitivní právo používat formy názvu, které nejsou zapsány v rejstříku.

II. POŽADAVKY SMĚRNICE O OZNAČOVÁNÍ POTRAVIN NA PŘEKLAD

5. Směrnice 2000/13/ES³, dále jenom „směrnice o označování potravin“, stanoví požadavky na jazykové užívání v označování potravin. Podle čl. 16 odst. 1 „*členské státy zajistí na svém území zákaz prodeje potravin, u nichž nejsou údaje stanovené v článku 3 [...] uvedeny v jazyce snadno srozumitelném pro spotřebitele*“. Čl. 3 odst. 1 směrnice stanoví povinné údaje uváděné při označování potravin, které v bodě 1 obsahují „*název, pod nímž je výrobek prodáván*“.
6. Podle směrnice o označování potravin je název, pod kterým je potravina prodávána, vymezen a rozveden v článku 5, jenž se kromě jiného vztahuje na název uvedený v „*právních předpisech Společenství, které se na ni vztahují*“, nebo (neexistují-li předpisy Společenství) ve vnitrostátních právních předpisech nebo (pokud takový název chybí) název používaný v členském státě spotřeby nebo „*popis potraviny, popřípadě rovněž popis jejího použití, který musí být dostatečně přesný, aby kupujícímu umožnil poznat skutečnou podstatu potraviny a odlišit potravinu od jiných výrobků, se kterými by mohla být zaměněna*“. Kromě toho podle čl. 5 odst. 2 název, pod nímž je výrobek prodáván, nesmí být nahrazen ochrannou známkou, obchodní značkou nebo vymyšleným názvem.
7. Směrnice o označování potravin tedy může požadovat, aby druh nebo třída produktu, například „*hovězí maso*“ nebo *olivový olej*“, byly přeloženy, ale nelze tvrdit, že článek 16 směrnice o označování potravin vyžaduje, aby hospodářské subjekty označovaly produkt

³ Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29.

překladem jeho zeměpisných složek zapsaných jako CHOP nebo CHZO nebo nějakých jeho jiných prvků, které tvoří součást názvu potraviny podle ustanovení článku 5 směrnice 2000/13/ES.

III. PŘEDNOSTNÍ PRÁVA TŘETÍCH STRAN V NÁZVECH V PŘEKLADU

8. Za určitých okolností třetí strana, která neobchoduje s produktem vyhovujícím specifikaci nebo zapsaným CHOP či CHZO, může mít přednostní právo v přeložené formě zapsaného názvu. Mohou tedy vzniknout rozpory v oblasti duševního vlastnictví, například pokud jde o ochranné známky⁴.
9. Možnost zbavení platnosti ochranné známky se předpokládá v čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 510/2006. Toto ustanovení zakazuje zápis takové ochranné známky, která odpovídá jedné ze situací uvedených v článku 13, a která se vztahuje na stejnou třídu produktu. Ochranné známky zapsané v rozporu s tímto ustanovením se zbaví platnosti. Přednost se stanoví podle data podání žádosti o ochrannou známku ve srovnání s datem, kdy byla Komisi podána žádost o zápis CHOP nebo CHZO. Takže ochranné známky s přednostním právem, které obsahují nebo zahrnují přeloženou formu CHOP nebo CHZO, nelze zbavit platnosti na základě zápisu CHOP nebo CHZO (aniž jsou dotčeny jakékoli důvody pro zbavení platnosti, které mohou existovat podle pravidel o ochranných známkách).
10. Držitel přednostních práv na ochrannou známku, která není zbavena platnosti, nadále požívá práva podle pravidel o ochranných známkách. Majitel ochranné známky však nemůže být proti používání názvu, který hospodářské subjekty obchodující s produktem zapsaly jako CHOP nebo CHZO v souladu se specifikací (podle článku 8 nařízení (ES) č. 510/2006 výše). Toto omezení práv majitele ochranné známky je vyjádřeno v pravidlech Společenství o ochranných známkách, která stanoví, že ochranná známka „*neopravňuje majitele, aby zakázal třetí straně používat v obchodním styku: [...] b) údaje týkající se ... zeměpisného původu... výrobku pokud je toto užívání v souladu s poctivými zvyky v průmyslu a obchodě*“⁵.
11. Rozpor může rovněž vzniknout mezi hospodářským subjektem, který obchoduje s autentickým produktem zahrnutým do CHOP nebo CHZO a používá přeloženou formu zapsaného názvu, a držitelem přednostních práv na ochrannou známku v přeložené formě. Jak bylo vidět, nařízení (ES) č. 510/2006 neposkytuje pozitivní právo hospodářskému subjektu používat verzi názvu, která není zapsána v rejstříku. Proto v závislosti na pravidlech právních předpisů o ochranných známkách a konkrétně použitelnosti výjimek, které jsou v nich obsaženy, na jednotlivý případ, majitel ochranné známky je oprávněn zakázat takové používání, přičemž se opírá o právo „*zakázat všem třetím stranám užívat bez jeho souhlasu v obchodním styku*“⁶ uvedený název, ale s výhradou všech výjimek použitelných na toto právo obsažených v právních předpisech o ochranné známce⁷.

⁴ Rozpory mohou rovněž vzniknout mezi držiteli odrůdových práv a hospodářskými subjekty, které mají právo používat různá zeměpisná označení.

⁵ Článek 12 nařízení (ES) č. 207/2009 o ochranné známce Společenství (kodifikované znění), Úř. věst. L 78, 24.3.2009, s. 1 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/95/ES, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, Úř. věst. L 299, 8.11.2008, s. 25.

⁶ Čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 207/2009 a čl. 5 odst. 1 směrnice 2008/95/ES.

⁷ Například ty, které jsou uvedeny v poznámce pod čarou č. 5 výše.

IV. ZÁVĚR

12. Článek 13 nařízení (ES) č. 510/2006 by měl každé straně, která neobchoduje s autentickým produktem označeným jako CHOP nebo CHZO, zamezit v používání zapsaného názvu srovnatelného produktu v přeložené formě.
13. Volnost hospodářského subjektu, který obchoduje s produktem zahrnutým do zapsaných CHOP nebo CHZO, používat přeloženou formu nezapsanou v rejstříku není založena na nařízení (ES) č. 510/2006, které se o této otázce nezmiňuje. Je založena na obecné zásadě volného obchodu. V důsledku toho může toto právo poskytnout práva jiným, zejména majitelům ochranné známky.